

**ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]**Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]<http://philology.knu.ua/node/318>**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАГМАЛІНГВІСТИКИ**

УДК 811.134.2'373

*Стаття надійшла до редакції [Article received /**Статья поступила в редакцию]* – 10.06.2018 р.*Перевірено на плагіат [Checked for plagiarism / Проверено на плагиат]* – 15.06.2018 р.

Оригінальність тексту [The originality of the text / Оригинальность текста] – 97,01 %

<http://doi.org/10.17721/2663-6530.2018.34.08>**КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОРОТКОГО
НЕХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ (НА МАТЕРІАЛІ ГОРОСКОПІВ В
ІСПАНОМОВНИХ ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛАХ)****Тетяна Олександрівна Васильєва (м. Київ, Україна)**tatikievita@gmail.comкандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов і міжкультурної
комунікаціїКиївський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
(Міністерство освіти і науки України)
03057, м. Київ, пр. Перемоги, 54/1

Статтю присвячено дослідженню текстів гороскопів, розміщених на іспаномовних розважальних сайтах інтернету та в електронних версіях друкованих ЗМІ Іспанії. Особливу увагу приділено аналізу особливостей іспаномовних гороскопів на лексичному, семантичному, морфологічному і синтаксичному рівнях. Актуальність теми визначається загальним спрямуванням сучасної лінгвістики на вивчення текстів різних жанрів дискурсу, комплексному вивченню їх лексико-семантичних, структурних і функціональних особливостей крізь призму антропоморфізму і прагмалінгвістики. Проведений аналіз дав можливість схарактеризувати гороскоп як різновид короткого нехудожнього тексту масмедійного дискурсу, креолізованого за формою та комунікативно-інформативного за функцією. На прикладі іспаномовних гороскопів визначено комунікативну взаємодію адресанта та адресата та прагматичну спрямованість текстів гороскопів, що виявляється у виборі автором мовних та позамовних засобів впливу на реципієнта. Здійснено детальний опис лексико-семантичних, морфологічних та синтаксичних особливостей іспаномовних гороскопів та їх прагматичні функції. Виявлено роль засобів невербальної комунікації, що доповнюють

(Актуальні питання прагмалінгвістики [Актуальные вопросы прагмалингвистики])

Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах) (Українською) [Коммуникативно-прагматические особенности короткого нехудожественного текста (на материале гороскопов в испаноязычных интернет-источниках) (На укр. яз.)]© Васильєва Т. О. [Васильева Т. А.] tatikievita@gmail.com

текст гороскопу. Отримані результати свідчать про те, що гороскоп має не лише комунікативно-інформативну, але й персуазивну, апелятивну, експресивну та рекреативну функції, метою яких є вплив на поведінку адресата.

Ключові слова: гороскоп, астрологія, креолізований текст, медійний текст, комунікативно-прагматичні функції, вербальні засоби, невербальні засоби.

COMMUNICATIVE AND PRAGMATIC PECULIARITIES OF THE SHORT NON- LITERARY TEXT (BASED ON THE MATERIALS OF SPANISH HOROSCOPES IN INTERNET RESOURCES)

Tetiana O. Vasylieva (Kyiv, Ukraine)

tatikievita@gmail.com

PhD (Philology), associate professor of
the Department of Foreign languages and Intercultural communication
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
(Ministry of Education and Science of Ukraine)
54/1 Peremogy av., Kyiv, Ukraine, 03057

The article is devoted to the study of horoscope texts posted on Spanish entertainment websites and on digital versions of the leading Spanish newspapers published in print format. Our research focuses on analyzing the features of Spanish horoscopes on different language levels, paying particular attention to their lexical, semantic, morphological and syntactic peculiarities. The relevance of the topic is been determined by the general focus of modern linguistics on studying texts of different genres of discourse, on the complex analysis of their lexical, semantic, structural and functional features from the perspective of anthropomorphism and pragmalinguistics. The analysis made it possible to characterize the horoscope as a kind of short non-literary text of the mass-media discourse. This text is creolized by its form and is informative by its function. Using the example of Spanish horoscope texts it was possible to determine the nature of communicative interaction between the addresser and the addressee and the pragmatic orientation, which is manifested in the author' choice of verbal and non-verbal means of influencing the recipient. A detailed description of the lexical, semantic, morphological and syntactic features of the Spanish horoscopes and their pragmatic functions is given. The role of non-verbal means, which complement the texts, is been defined. The obtained results show, that the horoscope text has not only communicative and informative, but also persuasive, appealing, expressive and recreational functions and its communicative purpose is to influence the behavior of the addressee.

(Current issues in pragmalinguistics)

**Communicative and pragmatic peculiarities of the short non- literary text (based on the materials of
Spanish horoscopes in internet resources)** (in Ukrainian) [Komunikatyvno-pragmatychni osoblyvosti
korotkogo nehudozhn'ogo tekstu (na materialy goroskopiv v ispanomovnyh internet-dzherelah)]

© Vasylieva T. O. [Vasyl'jeva T. O.] tatikievita@gmail.com

**ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]**Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]<http://philology.knu.ua/node/318>

Keywords: horoscope. Astrology, creolized text, media text, communicative and pragmatic functions, verbal means, non-verbal means.

**КОММУНИКАТИВНО-ПРАГМАТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ
КОРОТКОГО НЕХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА (НА
МАТЕРИАЛЕ ГОРОСКОПОВ В ИСПАНОЯЗЫЧНЫХ ИНТЕРНЕТ-
ИСТОЧНИКАХ)**

Татьяна Александровна Васильева (г. Киев, Украина)

tatikievita@gmail.com

кандидат филологических наук,
доцент кафедры иностранных языков и межкультурной коммуникации
Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана
(Министерство образования и науки Украины)
03057, г. Киев, пр. Победы, 54/1

Статья посвящена исследованию текстов гороскопов, размещенных на испаноязычных развлекательных сайтах интернета и в электронных версиях печатных СМИ Испании. Особое внимание уделено анализу особенностей испаноязычных гороскопов на лексическом, семантическом, морфологическом и синтаксическом уровнях. Актуальность темы определяется общей направленностью современной лингвистики на изучение текстов разных жанров дискурса, комплексному изучению их лексико-семантических, структурных и функциональных особенностей сквозь призму антропоморфизма и прагмалингвистики. Проведенный анализ позволил охарактеризовать гороскоп как разновидность короткого нехудожественного текста массмедийного дискурса, креолизованного по форме и коммуникативно-информативного по функции. На примере испаноязычных гороскопов удалось определить характер коммуникативного взаимодействия адресанта и адресата и прагматическую направленность текстов гороскопов, которая проявляется в выборе автором вербальных и невербальных средств воздействия на реципиента. Дано детальное описание лексико-семантических, морфологических и синтаксических особенностей испаноязычных гороскопов и их прагматические функции. Выявлена роль средств невербальной коммуникации, дополняющих текст гороскопа. Полученные результаты свидетельствуют о том, что гороскоп имеет не только коммуникативно-информативную, но и персуазивную, апеллятивную, экспрессивную и рекреативную

(Актуальні питання прагмалінгвістики [Актуальные вопросы прагмалингвистики])
Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах) (Українською) [Коммуникативно-прагматические особенности короткого нехудожественного текста (на материале гороскопов в испаноязычных интернет-источниках)] (На укр. яз.)

© **Васильєва Т. О. /Васильева Т. А./** tatikievita@gmail.com

**PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]**

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

функции, целью которых является воздействие на поведение адресата.

Ключевые слова: гороскоп, астрология, креолизованный текст, медийный текст, коммуникативно-прагматические функции, вербальные средства, невербальные средства.

ВСТУП

Людині завжди хотілося зазирнути в майбутнє, дізнатися, що на неї там очікує. З давніх часів людство вивчало вплив планет, зірок, природних стихій на долю людини. На сьогодні існує безліч доступних способів відкрити завісу таємничості, пізнати наперед свою долю. Одним із них є астрологічний гороскоп. Гороскопи нав'язують нам сприятливі й несприятливі дні, коли нам краще займатися бізнесом, звернутися до лікаря чи взагалі не виходити з дому. Людина перестає керувати своїм життям, перетворюючись в маріонетку в руках автора гороскопу, який маніпулює нею, як йому заманеться.

Ідея написання цієї статті виникла після щоденного перегляду протягом тривалого часу гороскопів, розміщених в іспаномовних інтернет-джерелах. Чим же нас зацікавили ці короткі медійні тексти? В першу чергу, комунікативно-прагматичним потенціалом та експресивністю мови.

На сучасному етапі розвитку лінгвістики домінує антропоцентричний підхід у наукових розвідках, який скеровує увагу науковців на прагматичний аспект дослідження мови, тобто на вивчення ставлення мовця до мовних знаків, якими вони користуються.

Актуальність обраної теми визначається загальним спрямуванням сучасної лінгвістики на вивчення текстів різних жанрів дискурсу, комплексному вивченню їх лексико-семантичних, структурних і функціональних особливостей з позиції антропоморфізму та прагмалінгвістики.

Матеріалом дослідження слугували електронні джерела, а саме розважальні сайти такі, як www.horoscopo.com, www.univision.com, www.horoscoponegro.com, www.clarin.com, www.semana.es, розділ Гороскоп інтернет-видань www.20minutos.es, www.elpais.es, www.horoscopo.ABC.es, www.elmundo.es).

Об'єктом дослідження є іспаномовні гороскопи як різновид короткого нехудожнього тексту, представленого в масмедійному дискурсі та розміщеному в Інтернеті. **Предмет статті** становлять лінгвальні та невербальні засоби, що використовуються для репрезентації текстів гороскопів.

(Current issues in pragmalinguistics)

Communicative and pragmatic peculiarities of the short non-literary text (based on the materials of Spanish horoscopes in internet resources) (in Ukrainian) [Komunikativno-pragmatychni osoblyvosti kortotkogo neхудozhn'ogo tekstu (na materialy goroskopiv v ispanomovnyh internet-dzherelah)]

© Vasylieva T. O. [Vasylijeva T. O.] tatikievita@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
 [Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

Мета статті полягає в описі комунікативно-прагматичних особливостей іспаномовних гороскопів як медійних текстів Інтернету та їх комунікативних функцій, у виявленні їх комунікативної мети та визначенні вербальних і невербальних засобів її досягнення. У процесі дослідження лексико-семантичних і синтаксичних особливостей та функціонально-комунікативної спрямованості гороскопів нами сформульовано таку робочу гіпотезу: лексичні одиниці та синтаксична структура гороскопів у поєднанні із невербальними засобами сприяє лаконічності та експресивності змісту текстів гороскопів, що, в свою чергу, спрощує їх інформативну, персуазивну експресивну та рекреативну функції.

Методологічною основою дослідження слугували праці вітчизняних і зарубіжних мовознавців, присвячені теорії тексту і його типології (М. М. Бахтін, І. Р. Гальперін, О. О. Селіванова, О. Є. Анісімова, Н. С. Валгіна, В. Є. Чернявська), медіалінгвістиці (М. В. Богодєрова), прагмалінгвістиці (Дж. Серль, Дж. Остін, Ю. Д. Апресян), комунікативній лінгвістиці (Ф. С. Бацевич, Г. Г. Почепцов) та теорії дискурсу (М. Л. Макаров, В. І. Карасик), когнітивній лінгвістиці (З. Д. Попова, Й. А. Стернін, О. С. Кубрякова, С. А. Жаботинська) та теорії метафори (М. Блек, Дж. Лакофф, М. Джонсон, А. П. Чудінов).

У процесі вирішення задач нами було застосовано такі наукові методи, як описовий із застосуванням прийомів спостереження, зіставлення відмінностей та збігів використання вербальних і невербальних засобів в іспаномовних текстах гороскопів різних типів; метод узагальнення наукових поглядів при дослідженні поняття «гороскоп як креолізований текст»; метод суцільної вибірки для формування масиву фактичних прикладів; метод логічного аналізу, дедукції та індукції; метод метафоричного моделювання для виявлення та опису метафоричних моделей, присутніх у текстах іспаномовних гороскопів інтернет-джерел.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

Особливістю сучасних лінгвістичних студій є антропоцентричний підхід до дослідження явищ мови та мовних одиниць. Тобто, мова досліджується крізь призму ставлення мовця до певних явищ і подій сучасного суспільства та відповідно до його мети донесення конкретної інформації. Такий підхід передбачає лінгвістичні дослідження з урахуванням комунікативно-прагматичного потенціалу мовних одиниць, однією з яких є короткий медійний текст - гороскоп. Наразі не існує комплексних досліджень, присвячених гороскопам, опублікованим в іспаномовній

(Актуальні питання прагмалінгвістики [Актуальные вопросы прагмалингвистики])
Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах) (Українською) [Коммуникативно-прагматические особенности короткого нехудожественного текста (на материале гороскопов в испаноязычных интернет-источниках)] (На укр. яз.)

© Васильєва Т. О. /Васильева Т. А./ tatikievita@gmail.com

**PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]**

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

пресі та інтернет-джерелах. Нам відомі лише праці російських вчених, присвячені дослідженню гороскопів на прикладі німецької та англійської мов. М. В. Богодєрова [1] досліджує особливості використання мовних засобів в залежності від гендерної і соціальної спрямованості різних видів гороскопів в німецькому медійному дискурсі. Російська дослідниця В. Є. Чернявська [2] здійснює аналіз мовленнєвого впливу на адресата гороскопів на прикладі англійської мови. Серед досліджень іспаністів першу спробу аналізу іспаномовних гороскопів як типу текстів знаходимо у працях Emma Martinel Gifre [3] та ML Montero Curiel [4]. Особливостям перекладу гороскопів, розміщених в іспаномовній пресі, арабською мовою, присвячено статтю Mohamad Dakhil Diab [5].

У нашій розвідці спробуємо дати загальну характеристику комунікативно-прагматичних особливостей іспаномовного гороскопу і виявити прагматичний потенціал цього виду текстів. Перед тим, як проаналізувати особливості іспаномовного гороскопу, визначимо типологію цього тексту і його прагматичну функцію.

Існують різні визначення гороскопів як типу тексту. Згідно із теорією тексту Н. С. Валгіної, визначаємо гороскоп як різновид нехудожнього тексту, що за типологією належить до текстів масової комунікації, який за своєю функцією є комунікативно-інформативним, а за формою – креолізованим [6, с. 192]. Термін "креолізовані тексти" належить Ю. О. Сорокіну та Є. Ф. Тарасову, які його визначають як "тексти, фактура яких складається із двох негомогенних частин (вербальної мовної (мовленнєвої) і невербальної (що належить до інших знакових систем, відмінних від природної мови)" [7, с. 180]. Анісімова О. Є. дає ширше визначення креолізованого тексту: «Особливий лінгвовізуальний феномен, текст, в якому вербальний і невербальний компоненти утворюють одне візуальне, структурне, смислове і функціональне ціле, що забезпечує його комплексний прагматичний вплив на адресата» [8, с. 71]. На думку дослідниці, залучення паралінгвістичних засобів до текстотворення пов'язане із необхідністю більш повного осмислення текстової інформації. Паралінгвістичні засоби – малюнки, зображення знаків Зодіаку – набувають смислового значення у гороскопах, оскільки вони задіяні у формуванні як плану вираження тексту, так і у формуванні плану змісту тексту гороскопу.

Метою креолізації тексту є намір автора забезпечити адресату найсприятливіші умови для його розуміння. Поєднання вербального та іконічного тексту забезпечують цілісність, зв'язність та комунікативний ефект. Проте, гороскоп

(Current issues in pragmatolinguistics)

Communicative and pragmatic peculiarities of the short non-literary text (based on the materials of Spanish horoscopes in internet resources) (in Ukrainian) [Komunikativno-pragmatychni osoblyvosti korotkogo neхудожнього tekstu (na materialy goroskopiv v ispanomovnykh internet-dzherelah)]

© Vasylieva T. O. [Vasyl'jeva T. O.] tatikievita@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
 [Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

має не лише комунікативно-інформативну функцію. Так, Emma Martinell Gifre дає визначення гороскопу як «тексту, в якому перлокутивний ефект є фундаментальним: його існування полягає в тому, щоб впливати на поведінку одержувача, орієнтуючи його» [3], наголошуючи, таким чином, на персуазивній функції тексту гороскопу. Як зазначає В. С. Чернявська, «маніпулятивний вплив на читача є провідною текстотвірною характеристикою гороскопу» [2, с. 48]. Автор гороскопу намагається не лише прогнозувати майбутнє реципієнта, але й впливати на поведінку читача, примушуючи його діяти відповідно. Тобто, основною метою гороскопу є вплив на свідомість читача, на його думку і в результаті на його дії.

Адресантом гороскопу є здебільшого невідомий автор, який пише розважальні тексти для розділу Гороскоп у щоденних періодичних виданнях, щотижневиках або журналах та на розважальних сайтах в інтернеті; або такий, що приховує своє справжнє ім'я за якимось екзотичним псевдонімом, наприклад, Profesor Zellagro або Esperanza Gracia. Адресатом гороскопів є люди, які вірять в їх прогнози та ті, що сприймають читання гороскопів як розвагу. Отже, ще однією функцією гороскопу є рекреативна чи розважальна.

Таким чином, гороскоп – це короткий за обсягом креолізований текст масмедійного дискурсу, який має інформативну, персуазивну та рекреативну комунікативні функції.

За віком та статтю типовим адресатом гороскопів є дорослі люди працездатного віку, адже більшість гороскопів охоплюють теми Amor, Dinero, Trabajo, Salud або Amor, Riqueza, Bienestar, де надаються поради щодо партнерів, сімейного життя, роботи, матеріальних проблем, кохання, здоров'я. Важко собі уявити, що адресатом цих текстів можуть бути діти чи люди похилого віку. Більшість гороскопів не диференціюють адресата за статтю і призначені як для жінок, так і чоловіків. Хоча існують також гороскопи, надруковані у жіночих журналах. Основною комунікативною метою гороскопів є передача інформації про майбутнє у сфері сімейних відносин та кохання, можливі успіхи і проблеми на роботі, наявність чи відсутність матеріальних проблем та стан здоров'я. Форма подання інформації здебільшого повторюється у всіх гороскопах і не є оригінальною, оскільки обмежується вищезазначеними темами. Інформація може подаватись одним абзацом або розподіляється за вищезазначеними темами окремими абзацами із заголовками.

Однією із основних рис гороскопу є його співвіднесеність із астрологією.

(Актуальні питання прагмалінгвістики [Актуальные вопросы прагмалингвистики])
Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах) (Українською) [Коммуникативно-прагматические особенности короткого нехудожественного текста (на материале гороскопов в испаноязычных интернет-источниках) (На укр. яз.)]

© Васильєва Т. О. [Васильева Т. А.] tatikievita@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

Астрологія – псевдонаука про вплив небесних світил на життя та поведінку людини. На відміну від астрономії, яка вивчає розташування, походження, розвиток і рух небесних світил, астрологія послуговується певними термінами і об'єктивними фактичними даними астрономії, що слугують формальною основою для гіпотетичних суджень астрологів, які не мають фактичного підтвердження. Використання лексичних одиниць астрології свідчить про те, що гороскопи послуговуються науковою термінологією, тобто спираються на науковий дискурс. Проте він не містить наукового аналізу реальної дійсності. Отже гороскопи також мають ознаку псевдонаукового тексту чи дискурсу. Як зазначає В. Є. Чернявська, «гороскоп – імітація наукового тексту» [2].

ОТРИМАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Під час дослідження текстів гороскопів інтернет-видань та розважальних сайтів в іспаномовному сегменті Інтернету нами було виявлено певні особливості цих текстів як на морфологічному, синтаксичному, так і семантичному рівнях.

Особливості гороскопів на морфологічному рівні. Найуживанішою граматичною формою втілення майбутнього, на якому зосереджена основна увага гороскопу, є дієслова у майбутньому часі (*Futuro Simple de Indicativo*): *El influjo astral de Júpiter te hará mostrar un cinismo encantador: multiplicarás las conquistas, ¡pero rechazarás cualquier forma de compromiso!* [10]

Характер прогнозу втілено також за допомогою перифрастичної конструкції *ir a + Infinitivo*, яка теж орієнтує на майбутнє: *Hoy vas a sentir al final del día un cansancio extremo fruto de una actividad exagerada*, Leo [10].

Використання безособових словосполучень із семою можливості чи ймовірності, які пом'якшують категоричність і невідворотність певних подій у майбутньому адресата, водночас свідчать про неточність, розпливчатість передбачень, що свідчить про їх маніпулятивний характер:

Es muy probable que aquellos que estén esperando la llegada de un nuevo miembro a su familia puedan darle la bienvenida hoy [10]. *Puede que no seas capaz de erradicar tu problema más preocupante, pero al menos deberías ser capaz de encontrar la manera de llevarlo a un nivel más fácil* [11]. *Hoy cabe la posibilidad de que poco después de despertarte empieces a sentir una serie de molestias en el estómago* [10].

Відгінку футуральності надає також використання адресантом іспаномовного гороскопу перифрастичної конструкції *poder+Infinitivo* із семою потенційної

(Current issues in pragmalinguistics)

Communicative and pragmatic peculiarities of the short non-literary text (based on the materials of Spanish horoscopes in internet resources) (in Ukrainian) [Komunikativno-pragmatychni osoblyvosti khorotkogo nehudozhn'ogo tekstu (na materialy goroskopiv v ispanomovnykh internet-dzherelah)]

© Vasylieva T. O. [Vasyl'jeva T. O.] tatikievita@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
 [Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

можливості реалізації, одного із можливих варіантів розвитку подій: *Las relaciones sociales hoy pueden generarte algo de inseguridad y mal humor, y pueden ponerte en situaciones irritantes que te quiten las ganas de hablar con los demás* [10].

На позначення можливих і передбачуваних дій часто також використовуються прислівники із семою сумніву *quizá, tal vez, acaso* та виразами *parece que, al parecer: Quizá no sea lo más oportuno, de momento* [12]. *Tal vez alguien te haga llorar, Tauro* [12].

Типовими для гороскопів є висловлювання з ілюктивним характером порад чи підказок, рекомендацій, які містять мовні одиниці відповідної семантики. Наприклад, перифрастичні конструкції *deber+infinitivo, tener que+infinitivo, lo mejor será* дійсного способу із семою обов'язку, пом'якшеного її використанням у *Modo Condicional*, що набуває відтінку поради: *no estaría mal, debería(s) +infinitivo, tendría(s) que + infinitivo*:

Así, hoy no deberías pedir ni dejar dinero prestado a nadie, da igual el grado de implicación y de amistad que tengáis [10]. *Estaría bien que aprendieras a desconectar un poco de la tecnología, porque al final acaba siendo una especie de droga para ti* [11]. *Lo mejor será que hoy no te esfuerces demasiado y que te rodees de gente que te quiere de verdad* [12]. *Debéis mantener una conversación sincera y honesta* [13]. *Tienes que ser suficientemente inteligente y tener la tranquilidad para destriar lo que se puede cambiar y mejorar de lo que no, y así dar un salto cualitativo pero no destructivo* [10].

Автор тексту гороскопу намагається не лише передбачати майбутнє, але також впливати на поведінку читача. У цьому сенсі ідеальною формою безпосереднього впливу на адресата є імператив. Маючи великий маніпулятивний характер, дієслова наказового способу виконують персуазивну та навіть апелятивну функції, впливаючи на думку адресата, примушуючи його діяти за планом, вказаним адресантом, або застерігаючи від певних дій. Для отримання більш довірливого ставлення адресата автор іспаномовних гороскопів використовує імператив другої особи однини, хоча в окремих гороскопах вживається ввічлива форма звертання на Usted: *Sigue sonriendo mientras esperas mejores días, que llegarán más pronto que tarde, ya lo verás, Aries* [10]. *Trata de mantener la profesionalidad y redobla la atención y la concentración desde el primer momento, Géminis* [10]. *Procura tomar lo que es verdadero y mostrar cierta modestia* [10]. *Haz caso a este consejo, por último: busca paz y tranquilidad* [11]. *Atrévete a probar las nuevas oportunidades que se te presentan. ¡Será muy divertido* [10]! *No dudes en buscar nuevos cursos, titulaciones universitarias y lo que corresponda*

(Актуальні питання прагмалінгвістики [Актуальные вопросы прагмалингвистики])

Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах) (Українською) [Коммуникативно-прагматические особенности короткого нехудожественного текста (на материале гороскопов в испаноязычных интернет-источниках)] (На укр. яз.)

© Васильєва Т. О. [Васильева Т. А.] tatikiveta@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

para estar siempre a la última [12]. ¡Reacciona y no dudes en obtener ayuda! Ya sabes que hay circunstancias en la vida en la que solo no puedes, pero junto a amigos o socios sí [10]. No exageres y comienza a vivir de la manera más relajada posible, flotando en una balsa de aceite si pudiera ser [10].

Окрім імперативу апелятивна та персуазивна функція втілюється у використанні вигуків застереження *¡Cuidado!* *¡Ojo!* та інших, які привертають увагу адресата своєю категоричністю і маніпулятивним характером впливу з опорою не на раціональне, а на емоційне начало: *Cuidado, miércoles y jueves deben ser dejados en blanco, son días negativos para el trabajo [14]. Amor: cuidado, es un momento delicado, con tendencia a rupturas, errores, celos, problemas con familiares, sobre todo miércoles y jueves [15]. Ojo: Te invitan a un bautizo; sabrás de un problema con un amigo [16]. A la hora de pagar en este día, procura tener cuidado a la hora de dar y recibir dinero en efectivo, porque puede que algo que te pertenece se quede en otras manos. ¡Cautela [10]!*

Іспаномовним гороскопам розважальних сайтів інтернету властиве вживання особових та присвійних займенників другої особи однини (індивідуалізація адресата досягається за рахунок звертання до адресата через використанням 2-ї особи однини, використання уточнюючих характеристик) як спосіб довірливого звертання до реципієнта та третьої особи однини як ввічливого ставлення до нього. 1. *La eficiencia y seriedad que muestras en tu empleo te está colocando en la mirilla de tus superiores y muy pronto estarás recibiendo una grata sorpresa en tu trabajo [11].* 2. *Escuche lo que le dicta su corazón. El poder de dar sin esperar nada a cambio es enorme y fructifica en actos generosos que regresan a su vida, contemple sus errores y abundancia de felicidad y amigos en la vida [14].*

Хоча деякі гороскопи дотримуються нейтрального опису передбачень, уникаючи прямого звертання до адресатів, для підтримки враження наукового дослідження з описом прогнозу для кожного знаку зодіаку як предметів наукового дослідження: *El mes de diciembre será una etapa en la que Escorpio gozará de buena salud. Ser independiente es algo que se impondrá estos días en el carácter de los nacidos bajo este signo del Zodiaco a pesar de lo que opinen los demás, actuar con confianza le permitirá tomar las riendas de su vida [14].*

На синтаксичному рівні іспаномовним гороскопам притаманні:

1. Окличні речення: *¡Protegido estás por el cielo astral, Aries! Una vez más el planeta de la diosa Venus despliega ante ti tu alfombra de la felicidad y el placer [10].*

(Current issues in pragmalinguistics)

Communicative and pragmatic peculiarities of the short non-literary text (based on the materials of Spanish horoscopes in internet resources) (in Ukrainian) [Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах)]

© Vasylieva T. O. [Vasylijeva T. O.] tatikievita@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
 [Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

2. Риторичні запитання, що сприяють активізації уваги адресата і примушують його самостійно домислити пропозиційний зміст висловлювання: *Y si estás soltero ¡cambia el rostro y sal a la calle a conocer gente, relaciónate, que nunca sabes qué puede pasar ahí fuera! ¿Y si ese compañero de viaje que ansías está ahora a la vuelta de la esquina?* [10] Завдяки питальним реченням текст гороскопу набуває такої комунікативної риси, як діалогічність.

3. Умовні речення, які також є своєрідним запрошенням діяти, оскільки в них здійснення прогнозу можливе за умови виконання того, що підпорядковане частині речення із сполучником *Si*:

¡Encontrarás grandes ofertas y descuentos si te decides a comprar hoy![13]

4. Складнопідрядні речення із підрядними допустовим *aunque*, за допомогою якої втілено контраст між проблемою і її вирішенням:

Aunque empieces el día con complicaciones, la suerte no te abandona y la diosa fortuna puede aparecer de la forma más imprevista [17].

5. Складносурядні речення із заперечним сполучником *pero*:

Hoy tendrás progresos económicos o laborales, pero para ello te tienes que asociar, solo no puedes avanzar [10]. *El ascenso que deseas está cerca, pero no debes de olvidar cuáles son los objetivos de tu empresa en este momento* [12]. Зазвичай в таких реченнях після сполучника *pero* вказано умову успішного здійснення передбачення.

Лексичні одиниці гороскопу відіграють також важливу роль. Основними темами, на яких зосереджені тексти гороскопів, – це кохання, гроші, робота, здоров'я, тому основне джерело лексичних одиниць досліджуваних текстів становлять відповідні лексико-семантичні поля. **Amor:** *felicidad, ternura, alegría, armonía, tristeza, euforia, ilusión, pasión, aventura, enamorado, racha amorosa, relaciones, vida amorosa, vida conyugal, corazón, pareja, soltero, infiel, disfrutar, seductor, paz, tranquilidad, celos, atracción, intensos sentimientos, cuidar el amor, anhelos sentimentales*. **Salud:** *equilibrio físico, psíquico, pánico, dolor, notar molestias en el estómago, organismo, vida sana, hábito bueno, hábito nocivo, cansarse, dormir, adelgazar, engordar, excitación, nerviosismo, relajación*. **Trabajo:** *vida laboral, perspectivas, emprendedor, tener éxito, responsabilidades profesionales, arrancar proyectos interesantes, sentirse poco valorado, negociar*. **Dinero:** *finanzas, ganar, gastar, onda monetaria, ahorros, préstamo, bienestar financiero, cobrar vida, etc.*

Слід зазначити, що гороскопи є основними текстами астрології, псевдонауки,

(Актуальні питання прагмалінгвістики [Актуальные вопросы прагмалингвистики])
 Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах) (Українською) [Коммуникативно-прагматические особенности короткого нехудожественного текста (на материале гороскопов в испаноязычных интернет-источниках) (На укр. яз.)]

© Васильєва Т. О. [Васильева Т. А.] tatikiveta@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

яка нібито займається дослідженням зв'язку між рухом небесних світил і життям суб'єктів і об'єктів, що знаходяться на Землі. Отже їм притаманні також лексеми на позначення небесних світил та сузір'їв, що відповідають 12 знакам зодіаку (Aries, Tauro, Géminis, Cáncer, Leo, Virgo, Libra, Escorpio, Sagitario, Capricornio, Acuario, Piscis) та назви планет, які впливають на ці сузір'я (Júpiter, Saturno, Marte, Vienus, Luna, Mercurio, Neptuno). На позначення реципієнта гороскопів використовуються лексеми-іменники та прикметники-деривати назв знаків зодіаку: *¡Ánimo, Escorpio!, tu intuición canceriana; tu signo geminiano/capricorniano/acuariano; tu tenacidad taurana; indecisiones libranas; imaginativo y surrealista pisciano.*

Значна кількість мовних засобів, які використовуються в текстах гороскопів, впливає на емоційну і вольову складову інтелекту адресата. Як зазначає В. Є. Чернявська, експресивність в текстах гороскопів реалізується не лише для того, щоб переконати реципієнта в їх достовірності і актуальності, але й для того, щоб надати реципієнтам впевненості в своїх силах, застерегти від неприємних подій, чи сприяти переорієнтації будь-якої ситуації [2, с. 58]. Значним рівнем експресивності наділені алюзії на біблійські теми, метафори, фразеологізми, приказки та прислів'я, які притаманні гороскопам розважальних сайтів. Це безумовно пожвавляє трохи суху мову гороскопів, насичену астрономічними термінами, приваблює живою мовою та гумором, і сприяє кращому розумінню інформації реципієнтами, які не є професійними астрологами чи астрономами.

Фразеологізми, які присутні в текстах іспаномовних гороскопів розважальних інтернет-сайтів, мають природу словосполучень, або паремії із структурою речення. Фразеологізми, збагачуючи мову гороскопів, виконують експресивну функцію. За структурою їх можна поділити на словосполучення та речення. Фразеологізми-словосполучення мають структурні моделі дієслівних фразеологічних номінацій: дієслово+ іменник у ролі прямого додатка, дієслово + іменник з прийменником, що є обставиною способу дії. Дієслівні фразеологічні номінації виступають в ролі присудка: *La diosa Fortuna tiene una gran ojeriza a Tauro. Las relaciones laborales van viento en popa, Tauro; sigue trabajando como hasta ahora. Los nervios pueden jugarte hoy una mala pasada en el trabajo y los astros te advierten de que trates de manejar el estrés y hagas un esfuerzo extra para estar tranquilo y relajado mientras desempeñas tus tareas. Estás defendiéndote con uñas y dientes de los golpes que le da la vida a tu economía, ¡continúa así!* [10]

(Current issues in pragmalinguistics)

Communicative and pragmatic peculiarities of the short non-literary text (based on the materials of Spanish horoscopes in internet resources) (in Ukrainian) [Komunikatyvno-pragmatychni osoblyvosti khortkogo nehudozhn'ogo tekstu (na materialy goroskopiv v ispanomovnyh internet-dzherelah)]

© Vasylieva T. O. [Vasyľjeva T. O.] tatikievita@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
 [Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

Іспаномовним гороскопам розважальних сайтів притаманне широке використання епітетів, гіпербол, порівнянь: *A veces esperas esos días de descanso como aqua de mayo, los cuales ya sabes que no tienen por qué coincidir con el fin de semana, dependiendo del trabajo al que te dediques [11]. Te sentirás contento como unas castañuelas y lleno de vitalidad y energía [12].*

Прислів'я та приказки можуть мати структуру простих або складних речень із сурядним чи підрядним зв'язком. Вони мають повчальний характер, вживаються як експресивні засоби для вираження емоційно-оцінного ставлення до певної ситуації в житті адресата, її можливого розвитку та для підбадьорювання або спонукування до певних дій чи застереження, тобто виконують експресивно-емотивну чи апелятивну функції, а також привертають увагу адресата, тобто, мають рекреативну функцію. Вони мають суб'єктивний характер, передають емоції автора. *Quien no llora, no mama, y si no alzas la voz, puede dar la sensación de que estás feliz y conforme, y oye, feliz puede que te encuentres, pero conforme no [10]. No siempre lo que crees es cierto y las apariencias suelen ser engañosas, librano [11]. Pero si no todo es de color de rosa, al menos metafóricamente, puedes saber, Tauro, que hoy puedes contar con Venus para poner colores en tu vida en pareja [10].* Поради адресату, що надаються автором гороскопів у вигляді приказок та прислів'їв, актуалізують загальноприйняті соціальні норми, з якими важко не погодитись. В цьому і полягає їх маніпулятивний характер.

Щодо метафор, виявлених в текстах гороскопів іспаномовних інтернет-джерел, тут присутні усі можливі метафоричні моделі структурної метафори і її різновиди – антропоморфна, природоморфна, соціоморфна і артефактна (А. П. Чудінов) [9]. Концептуальна метафора в гороскопах виконує не стільки номінативну функцію, яка полягає в номінації нових об'єктів і явищ дійсності, скільки експресивну та оцінну функцію, яка полягає у формуванні у реципієнта певного ставлення то тих чи інших явищ дійсності, партнерських відносин, успіхів і негараздів. Основні поняття, які підлягають метафоричній номінації у гороскопах, це – життя, яке асоціюється із подорожжю: *La VIDA es un VIAJE*. Концепт життя представлено концептом подорожі, рухом по шляху із використанням локативів, що характеризують простір, дієслів руху. Кінцева мета цього руху – досягнення життєвої мети, успіху в особистому житті та кар'єрі. Цей шлях непростий, на ньому зустрічаються перешкоди, перехрестя, на яких потрібно обирати, яким шляхом рухатися далі. В більшості випадків це – пересування власними ногами, але також

(Актуальні питання прагмалінгвістики [Актуальные вопросы прагмалингвистики])

Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах) (Українською) [Коммуникативно-прагматические особенности короткого нехудожественного текста (на материале гороскопов в испаноязычных интернет-источниках) (На укр. яз.)]

© Васильєва Т. О. [Васильева Т. А.] tatikievita@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

може бути подорож на потязі. Tu intuición te dirá qué camino debes tomar, en tu camino se puede cruzar alguien inesperado que traiga un soplo de aire fresco a tu forma de ver, cuando encuentres un bache en tu camino puedes sentirte un poco deprimido, mas no debes bajar la guardia, Y Que nada ni nadie te pare, y aparta con la mano todo aquello que te entorpezca, en especial, las envidias y celos de personas tóxicas que de vez en cuando merodean en tu vida; procura que los celos no desvíen tu rumbo, ¿de acuerdo?; Transitas por un sendero sentimental lleno de sorpresas gratas; Ve por la vida con la mochila ligera. ¡Bravo, sigue por ese camino y sin nadie que te achante! [10] Інколи джерелом експансії метафори ЖИТТЯ виступає РІЧКА, і всі негаразди, з якими стикається адресат, порівнюються із камінням, які потрібно обходити, як його обминає течія: Si sucede un contratiempo no es el fin del mundo, actúa como si fueras un manantial que encontró una piedra en el camino, le dio la vuelta y siguió su camino fluyendo libremente ¡nada debe detenerle! [11] Особисте життя асоціюється із подорожжю по річці, а пара асоціюється із човном, які рухається по течії: Juntos podréis remar en una misma dirección, y de paso, ayudarnos mutuamente en quitaros esas inseguridades que tenéis instaladas en vuestra mente [10]; Hay que saber aprovechar los momentos en los que el agua está en calma no para disfrutar de un placido viaje sino para remar más rápido y poder llegar antes a tu destino [11]. Передбачення кар'єрного зростання теж може асоціюватись із рухом водним шляхом: tendrás el viento soplando a tu favor, en tus velas, y tu carrera debería despegar y hacerte llegar a un buen puerto más pronto de lo que esperarías. No nade en contra de la corriente o el cambio será más difícil y violento [10].

Тексти іспаномовних гороскопів насичені антропоморфними метафорами. Насамперед відбувається персоніфікація небесних тіл, які, як вважає астрологія, впливають на поведінку представників усіх знаків зодіаку. Оскільки словосполучення із астрономічними термінами не завжди зрозумілі більшості адресатів, які не є спеціалістами в астрології, автор гороскопів має можливість донести реципієнту інформацію про вплив планет на його поведінку та стан здоров'я у доступній і розважальній формі, наділяючи небесні світила рисами людини: El mal humor intentará gobernarte durante este miércoles, Tauro, debido a que Mercurio tiene su hacha en alto dispuesto a la más cruenta guerra. Plutón te inclinará a revisar la unión que tienes con tu cónyuge o pareja, Venus te otorgará capacidad para emplear las palabras más convenientes, sin herir a nadie [10]. Антропоморфна метафора в іспаномовних гороскопах втілюється поєднанням у словосполученнях та реченнях назв планет із

(Current issues in pragmalinguistics)

Communicative and pragmatic peculiarities of the short non-literary text (based on the materials of Spanish horoscopes in internet resources) (in Ukrainian) [Komunikativno-pragmatychni osoblyvosti krotkogo nehudozhn'ogo tekstu (na materialy goroskopiv v ispanomovnykh internet-dzherelah)]

© Vasylieva T. O. [Vasyl'jeva T. O.] latikievita@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
 [Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

дієсловами та атрибутами, які персоніфікують небесні світила, надаючи їм людські риси характеру: *el sabio Saturno, el curioso Mercurio, el soñador Neptuno*. Персоніфікації підлягають також абстрактні поняття, наприклад Щастя: *la felicidad te mirará a los ojos y te mostrará su mejor sonrisa*, *la más dulce y tierna*. Окрім перенесення рис живого організму на планети та абстрактні поняття і цінності, для гороскопів притаманні метафоричні моделі ЛЮБОВНІ СТОСУНКИ, КОХАННЯ – ПАЦІЄНТ, де негаразди в стосунках між партнерами асоціюються із ранами, які потребують лікування: *La relación amorosa comienza a mejorar paulatinamente, se acentúa el buen diálogo, y comienzan a sanar las heridas* [12].

Окрім антропоморфної метафори, присутня соціоморфна метафора, пов'язана із діяльністю людини. Наприклад, метафоричні моделі ЧАС-ТОВАР: *Así que pon un buen precio a tu tiempo, y comienza a administrarlo con sapiencia, porque a veces dejas que corra, lo malgastas, y es un craso error* [10].

До цієї ж групи належить метафора війни, де концепт ВІЙНА є джерелом експансії концептів РОБОТА, КОХАННЯ, ЗДОРОВ'Я: *Cree en ti mismo y ganarás la mitad de la batalla* [11]. *En el trabajo, los nacidos bajo este signo del Zodiaco van a tener que librar algunas batallas que creía ganadas y se van a presentar algunas situaciones complicadas con los compañeros que podrían amargarle las vacaciones y que va a intentar aclarar para que no se conviertan en conflictos serios* [13]. *Para reconducir la depresión y pensamientos negativos que podrían minar tu energía, inclínate por practicar yoga o shiatsu. Y ya que habéis guardado las espadas, ¿por qué no acabáis firmando la paz con un poco de pasión, que nunca está de más?* [14]

Джерелом експансії природоморфної метафори виступають природні вища, рослинний та тваринний світ: *Pero puedes estar tranquilo porque llegada la tarde se abrirá ante ti un arco iris de energía y sabiduría, y todo será mucho más favorable. Y es que la situación será más difícil enderezar si la dejas que se marchite, como una flor que ves fea y piensas que ya es inútil regarla y que lo único que le queda es morir quemada por el sol. ¡Sé cauteloso con la actual configuración de Urano! El Horóscopo Mágico explica que durante este domingo ese planeta te expone a tormentas conyugales* [10].

Артефактна метафора: ВИТРАТИ – ВОДА, яка марно тече з крана, якщо вчасно не закрити кран: *Si cierras el grifo de todas esas adquisiciones que no necesitas (¡mira tu armario, hay ropa de sobra, no compres más!) verás cómo pronto podrás llevarlo a cabo* [10]. ЧАС – ВОДА *Céntrate y que no se te escapen los días entre tus dedos, porque luego*

(Актуальні питання прагмалінгвістики [Актуальные вопросы прагмалінгвістики])
 Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах) (Українською) [Коммуникативно-прагматические особенности короткого нехудожественного текста (на материале гороскопов в испаноязычных интернет-источниках) (На укр. яз.)]

© Васильєва Т. О. [Васильева Т. А.] tatikievita@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

pueden ocurrir inconvenientes y que sea tu cabeza la mayor responsable de los mismos [12].
 ЧАС – TOBAP: *Así que pon un buen precio a tu tiempo, y comienza a administrarlo con sapiencia, porque a veces dejas que corra, lo malgastas, y es un craso error.* НІДЖНІСТЬ – ЗОЛІОТА БРОШКА: *Un broche de oro para tu semana es lo que se prevé, así que puedes respirar tranquilo, Aries. Y es que el aspecto armonioso del planeta Venus te asegura un buen clima conyugal durante este domingo, en el que brillará la suavidad, así como la ternura y la delicadeza.* ЛЮДІНА – КОМП'ЮТЕР: *Si cambias el chip, descubrirás que incluso surgirá la chispa con un compañero o compañera de trabajo [10].*

Отже, почуття адресата, його думки, відносини із партнером, друзями, успіхи, поведінка асоціюються із артефактами, природними явищами чи рослинами або тваринами, воєнними діями, хворобами та їх лікуванням. Широке використання порівнянь, метафор, метонімії, паремії свідчить, що функцією гороскопів є не лише інформативна, але й експресивна, зумовлена стилістичними властивостями фігур мови та метафоричних образів.

В іспаномовних гороскопах присутні також алюзії на біблійські теми та історичні події для посилення експресивності текстів з метою впливу на емоційну сферу, привабливості та зацікавленості реципієнта: *Dinero: Aleja a los lobos con piel de cordero [15].* У цьому астрологічному прогнозі автор використовує алюзію на уривок із Євангеліє від Матвія 7 про розмову Ісуса Христа із своїми учнями, де він їх застерігає: «Стережіться фальшивих пророків, що приходять до вас в одязі овечій, а всередині хижі вовки». Цей же сюжет використав також Езоп у своїй байці про вовка, який вдягнув овечу шкуру для того, щоб потрапити без перешкод до вівців. Прийом використання цього сюжету в астрологічному прогнозі надає тексту експресивності і посилює маніпулятивний ефект застереження реципієнта. *Piensa que a partir de ahora todo irá a mejor, porque una mentalidad positiva es esencial para poder matar los gigantes que aparezcan a tu paso [10] / Подумай, що відтепер все стане краще, тому що позитивне мислення є суттєво важливим для того, щоб убити гігантів, які з'являтимуться на твоєму шляху.* Алюзію на біблійську притчу про Давіда, який зміг подолати у двобої гіганта Голіафа, ставши героєм ізраїльського народу, застосовано автором з метою підбадьорити реципієнта і спонукати його до активних дій. Ще один цікавий приклад алюзії на відомий сюжет із грецької міфології про скриньку Пандори: *Piensa mucho cada palabra que pronuncies este día, Tauro, porque un error con los nombres puede darte problemas de celos y abrir la caja de los truenos [10] / Дobre обдумуй*

(Current issues in pragmatolinguistics)

Communicative and pragmatic peculiarities of the short non-literary text (based on the materials of Spanish horoscopes in internet resources) (in Ukrainian) [Komunikativno-pragmatychni osoblyvosti khorotkogo nehudozhn'ogo tekstu (na materialy goroskopiv v ispanomovnykh internet-dzherelah)]

© Vasylieva T. O. [Vasyl'jeva T. O.] tatikievita@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
 [Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

кожне слово, яке промовлятимеш сьогодні, Телець, тому що плутанина з іменами може дати привід для ревнців та відкрити скриньку Пандори. Наведені приклади алюзії на загальновідомі біблійські мотиви та античну літературу увиразнюють псевдонаукову мову астрологічних прогнозів текстів гороскопів більш експресивною, що свідчить про те, що вони мають не лише інформативну функцію, але й емотивну і розважальну.

Окрім алюзії на біблійські мотиви та літературу іспаномовним гороскопам розважальних інтернет-сайтів притаманні також приклади алюзії на сюжети з римської міфології. Наприклад, сприятливий момент для кохання, ймовірність закохатися асоціюється із Купідом, який вже налаштує свої стріли, байдужість Фортуни – богині щастя натякає на несприятливих умов: *Si estás soltero, disfrutarás de un día intenso en el que podrás caer embrujado por un amor a primera vista, porque Cupido ha afilado sus flechas y tienes todas las papeletas para ser su mejor y más grande diana. Aunque haya indicios que te inviten a pensar que así sucede, la diosa Fortuna no fija en ti sus ojos.* [11]

До комунікативно-прагматичних властивостей мови належать також невербальні засоби текстів гороскопів. Для полегшення сприйняття та адекватного розуміння змісту тексту використовуються малюнки, зображення знаків гороскопу, шрифти, звукові тексти та відеозображення.

 HORÓSCOPO DE HOY

ELIGE TU SIGNO

Aries del 21.03 al 20.04	Tauro del 21.04 al 21.05	Géminis del 22.05 al 21.06
Libra del 24.09 al 23.10	Escorpio del 24.10 al 22.11	Sagitario del 23.11 al 22.12

[16]

ВИСНОВКИ

Гороскоп як короткий нехудожній креолізований текст, що поєднує риси мас-медійного дискурсу із елементами псевдонаукового дискурсу, має свою структуру і певні прагматичні функції, головними з яких є інформативна, персуазивна, апелятивна, експресивна і рекреативна. Інформативна функція, яка полягає в донесенні інформації, не обґрунтованої науково, до адресата про його можливу життєву ситуацію в майбутньому, реалізовано за допомогою часових форм дієслова – майбутнім часом, конструкцією *ir* + *infinitivo*. Персуазивну функцію, що полягає у намаганні вплинути на поведінку адресата, втілено за допомогою перифрастичних

(Актуальні питання прагмалінгвістики [Актуальные вопросы прагмалингвистики])
Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах) (Українською) [Коммуникативно-прагматические особенности короткого нехудожественного текста (на материале гороскопов в испаноязычных интернет-источниках)] (На укр. яз.)

© Васильєва Т. О. [Васильева Т. А.] tatikievita@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LNHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

конструкцій в Modo Condicional, апелятивну – за допомогою стверджувальної та заперечної форми Modo Imperativo. Експресивну та рекреативну функцію, метою яких є затримати увагу адресата, реалізовано за допомогою насиченості текстів гороскопів експресивною лексикою, яка не лише є інструментом прихованого впливу. Широке використання метафори, метонімії, паремії, алюзії приваблює адресата своїми стилістичними властивостями, робить тексти гороскопів цікавим розважальним жанром. А наявність постійної рубрики HORÓSCOPO в іспаномовних газетах та журналах свідчить про їх привабливість для адресата. Невербальні засоби гороскопу розважальних сайтів та інтернет-видань іспаномовного сегменту інтернету доповнюють інформативну функцію вербальних засобів, полегшуючи пошук потрібної інформації, упорядкованою за знаками зодіаку, та рекреативну, приваблюючи оригінальними малюнками, які супроводжують текст кожного зодіакального знаку.

ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Перспективним у подальших наукових пошуках є порівняльне вивчення лексико-семантичних, морфологічних і синтаксичних особливостей гороскопів як креолізованих текстів мас-медійного дискурсу в іспанській та українській мовах. Цікавим буде також зіставне дослідження комунікативно-прагматичних функцій гороскопів в іспанській та українській мові.

Література

1. Богодерова, М. В. «Современный гороскоп как масмедийный вид текста (на материале немецкого языка).» Автореф. дисс. канд. филол. наук, Уфа, 2010.
2. Чернявская, В. Е. Дискурс власти и власть дискурса: проблемы речевого воздействия: учеб. пособие, 2-е изд., стер. (Москва: ФЛИНТА: Наука, 2012), 128, доступ <http://znanium.com/catalog/product/457226>
3. Martinell Gifre, Emma. «Anuari de filologia.» *Estudios de lengua y literatura españolas* 1 (1990): 57-64.
4. Montero Curiel, María Luisa. «Sobre la lengua de los horóscopos.» *Anuario de estudios filológicos* 16 (1993): 295-308
5. Dakhil Diab, Mohamad. «Estudio en la traducción del lenguaje de los horóscopos en la prensa del idioma español al árabe.» *Journal of the College of Languages* 34 (2016): 42-67.
6. Валгина, Н. С. *Теория текста: Учебное пособие* (Москва, Логос, 2004), 280.
7. Сорокин Ю. А., Тарасов Е. С. «Креолизованные тексты и их коммуникативная функция.» *Оптимизация речевого воздействия* (Москва, 1990).
8. Анисимова, Е. Е. *Лингвистика текста и межкультурная коммуникация: на материале креолизованных текстов* (Москва, Academia, 2003), 128.

(Current issues in pragmalinguistics)

Communicative and pragmatic peculiarities of the short non-literary text (based on the materials of Spanish horoscopes in internet resources) (in Ukrainian) [Komunikatyvno-pragmatychni osoblyvosti krotkogo neхудожнього тексту (na materiali goroskopiv v ispanomovnyh internet-dzherelah)]

© Vasylieva T. O. [Vasyľjeva T. O.] tatikievita@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
 [Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

9. Чуудинов, А. П. «Россия в метафорическом зеркале: когнитивное исследование политической метафоры (1991-2000).» Монография (Екатеринбург, 2001), 238.

Джерельна база

10. *Horóscopo mágico*, доступ [http:// www.horoscopo.com](http://www.horoscopo.com)
11. *Univisión: Show, Entretenimiento, Noticias, Deportes y Novelas*, доступ <http://www.univision.com>,
12. *Horóscopo diario de 20 minutos*, доступ <http://www.20minutos.es>
13. *El País. El periódico global*, доступ <http://www.elpais.es>
14. *ABC Horóscopo*, доступ <http://www.horoscopo.ABC.es>
15. *El Mundo. Horóscopo diario gratis*, доступ <http://www.elmundo.es/horoscopo>
16. *Clarín. Horóscopo de hoy*, доступ <https://www.clarin.com/horoscopo>
17. *Candas 365 Noticias – Diario digital asturiano*, доступ [http:// www.candas365.es](http://www.candas365.es)

References

1. Bogoderova, M. V. «Sovremennyy goroskop kak masmedijnny vid teksta (na materiale nemeckogo jazyka).» Avtoreff. diss. kand. filol. nauk, Ufa, 2010.
2. Chernjavskaia, V. E. *Diskurs vlasti i vlast' diskursa: problemy rechevogo vozdeystviia: ucheb. posobie*, 2-e izd., ster. (Moskva: FLINTA: Nauka, 2012), 128, dostup <http://znanium.com/catalog/product/457226>
3. Martinell Gifre, Emma. «Anuari de filologia.» *Estudios de lengua y literatura españolas* 1 (1990): 57-64.
4. Montero Curiel, María Luisa. «Sobre la lengua de los horóscopos.» *Anuario de estudios filológicos* 16 (1993): 295-308
5. Dakhil Diab, Mohamad. «Estudio en la traducción del lenguaje de los horóscopos en la prensa del idioma español al árabe.» *Journal of the College of Languages* 34 (2016): 42-67.
6. Valgina, N. S. Teoriia teksta: Uchebnoe posobie (Moskva, Logos, 2004), 280.
7. Sorokin Ju. A., Tarasov E. S. «Kreolizovannye teksty i ih kommunikativnaja funkciia.» *Optimizaciia rechevogo vozdeystviia* (Moskva, 1990).
8. Anisimova, E. E. Lingvistika teksta i mezhkul'turnaja kommunikaciia: na materiale kreolizovannykh tekstov (Moskva, Academia, 2003), 128.
9. Chudinov, A. P. «Rossija v metaforicheskom zerkale: kognitivnoe issledovanie politicheskoi metafory (1991-2000).» Monografiia (Ekaterinburg, 2001), 238.
10. *Horóscopo mágico*, доступ [http:// www.horoscopo.com](http://www.horoscopo.com)
11. *Univisión: Show, Entretenimiento, Noticias, Deportes y Novelas* доступу: <http://www.univision.com>
12. *Horóscopo diario de 20 minutos*, доступ <http://www.20minutos.es>
13. *El País. El periódico global*, доступ <http://www.elpais.es>
14. *ABC Horóscopo*, доступ <http://www.horoscopo.ABC.es>
15. *El Mundo. Horóscopo diario gratis*, доступ <http://www.elmundo.es/horoscopo>
16. *Clarín. Horóscopo de hoy*, доступу: <https://www.clarin.com/horoscopo>
17. *Candas 365 Noticias – Diario digital asturiano*, доступ [http:// www.candas365.es](http://www.candas365.es)

(Актуальні питання прагмалінгвістики [Актуальные вопросы прагмалингвистики])
Комунікативно-прагматичні особливості короткого нехудожнього тексту (на матеріалі гороскопів в іспаномовних інтернет-джерелах) (Українською) [Коммуникативно-прагматические особенности короткого нехудожественного текста (на материале гороскопов в испаноязычных интернет-источниках) (На укр. яз.)]

© Васильєва Т. О. [Васильева Т. А.] tatikieva@gmail.com